

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

საბაკალავრო პროგრამის დასახელება: ბიზანტიური ფილოლოგია / Byzantine Philology

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: ფილოლოგიის ბაკალავრი (ბიზანტიური ფილოლოგია) / BA in Philology (Byzantine Philology)

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 240 ECTS კრედიტი.

ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მისანიჭებლად საჭირო 240 ECTS კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად:

50 ECTS კრედიტი ეთმობა ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ყველა სტუდენტისათვის სავალდებულო ე.წ. საფაკულტეტო სასწავლო კურსებს.

120 ECTS კრედიტი განკუთვნილია სტუდენტის მიერ არჩეული ძირითადი (მაპროფილებელი) სპეციალობისათვის (საბაკალავრო პროგრამისათვის).

60 ECTS კრედიტის ფარგლებში სტუდენტს შეუძლია მისთვის სასურველი დამატებითი საბაკალავრო პროგრამის (სპეციალობის) არჩევა. დამატებითი პროგრამის არჩევა შესაძლებელია როგორც ძირითადი სპეციალობის განმახორციელებელ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტზე, ისე თსუ-ს სხვა ფაკულტეტებზეც. დამატებითი პროგრამის არ არჩევის შემთხვევაში სტუდენტს შესაძლებლობა აქვს 60 კრედიტი გამოიყენოს თავისი ან სხვა საბაკალავრო პროგრამის სასწავლო კურსების/მოდულების შესაწავლად (ეს შეიძლება იყოს მისი ძირითადი ან დამატებითი სპეციალობის, მისივე ფაკულტეტის რომელიმე სხვა სპეციალობის, სხვა ფაკულტეტის ამა თუ იმ სპეციალობის საგანი/მოდული. საგნის ასარჩევად დაბრკოლება შეიძლება გახდეს ამ საგნის შესწავლის წინაპირობა, ან ადამიანური და მატერიალური რესურსებიდან გამომდინარე მსმენელთა რაოდენობის შეზღუდვა, ან ამ საგანზე დარეგისტრირებულ სტუდენტთა სიმცირე).

დამატებითი პროგრამის არ არჩევის შემთხვევაში სტუდენტს შეუძლია კრედიტების გარკვეული რაოდენობა (მაქს. 40 კრედიტი) გამოიყენოს უცხო ენის შესასწავლად ან უცხო ენის ცოდნის გასაღრმავებლად.

10 ECTS კრედიტი განსაზღვრულია ე.წ. თავისუფალი კრედიტებისთვის (სტუდენტს ეძლევა შესაძლებლობა, რომ თავისი პროფესიული თუ პიროვნული განვითარების მიზნით, მთელი უნივერსიტეტის მასშტაბით აირჩიოს ნებისმიერი სასწავლო კურსი (მათ შორის უცხო ენა).

ძირითადი (მაპროფილებელი) სპეციალობის 120 ECTS კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად:

20 ECTS კრედიტი განკუთვნილია ე.წ. საკომპეტენციო კურსებისათვის (იგულისხმება ძირითადი ფილოლოგიური კომპეტენციები), **80 ECTS** კრედიტი ეთმობა სპეციალობის სავალდებულო სასწავლო კურსებს, მათ შორის **10 ECTS** კრედიტი – საბაკალავრო ნაშრომს, ხოლო **20 ECTS** კრედიტი – სპეციალობის არჩევით საგნებს.

ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მიჭების წინაპირობაა სტუდენტის მიერ არანაკლებ 240 ECTS კრედიტის დაგროვება და ძირითადი პროგრამის 170 კრედიტის (50+120) შესრულება.

სწავლების ენა: ქართული.

მიზანი: პროგრამის მიზანია ბიზანტიურ ფილოლოგიასთან, ზოგადად ჰუმანიტარულ და ფილოლოგიურ მეცნიერებებთან დაკავშირებული, ფუნდამენტური და იმავდროულად ინტერდისციპლინური და კომპლექსური ცოდნის გადაცემა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავება შემდეგი მიმართულებებით: ენათმეცნიერების, ლიტერატურათმცოდნეობის,

ლიტერატურის თეორიისა და თარგმანთმცოდნეობის საფუძვლები, ძველი ბერძნული და ლათინური ენები, ანტიკური ფილოსოფია და ქრისტიანობის საფუძვლები, ბიზანტიის ისტორია, ბიზანტიური ლიტერატურა, კერძოდ, ბიზანტიური აგიოგრაფია, ჰომილეტიკა, ჰიმნოგრაფია, ისტორიოგრაფია, ეპოსი და ბიბლიური ეგზეგეტიკა, ქართულ-ბიზანტიური ისტორიული, ლიტერატურული და კულტურული ურთიერთობები, ბიზანტიური ცივილიზაციის გავლენა თანამედროვე ქართულ და ევროპულ ლიტერატურაზე, ხელოვნებასა და კულტურაზე, ქართველ მოღვაწეთა წვლილი ბიზანტიურ კულტურაში, და სხვ.

პროგრამა მიზნად ისახავს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დარგის, ბიზანტიური ფილოლოგიის სპეციალისტების მომზადებას, რომელთა როგორც ზოგადად ჰუმანიტარული, ისე ვიწრო დარგობრივი ცოდნა, პრაქტიკული უნარები და ზოგადი კომპეტენციები უზრუნველყოფს მათ დასაქმებას დიდაქტიკურ და სამეცნიერო, მთარგმნელობით, საგამომცემლო, მასმედიის სფეროებში, სასულიერო-საგანმანათლებლო და არასამთავრობო ორგანიზაციებში და სხვ. ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა იძლევა ფართო ჰუმანიტარულ-ფილოლოგიურ განათლებას და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ჩვევებს, ხოლო პროგრამის მულტიდისციპლინური პროფილის გამო კურსდამთავრებულებს აქვთ არა მხოლოდ ბიზანტიური ფილოლოგიის, არამედ ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა პროფილით სწავლის გაგრძელების პერსპექტივა.

ბიზანტიური ფილოლოგიის სპეციალობის კურსდამთავრებულთა თეორიული და პრაქტიკული საქმიანობა მომავალში ხელს შეუწყობს როგორც ბიზანტიური კულტურული ფასეულობების შესწავლასა და ბიზანტიური ფილოლოგიის განვითარებას, ისე ქართული ლიტერატურის, ხელოვნებისა და კულტურის სიღრმისეულ გააზრებას ბიზანტიური ცივილიზაციის კონტექსტში.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: ერთიანი ეროვნული გამოცდები.

სწავლის შედეგი: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის კურსდამთავრებული ფლობს შემდეგ დარგობრივ და ზოგად (ტრანსფერულ) უნარებს:

<p>1. ცოდნა გაცნობიერება</p>	<p>და აქვს სფეროს ფართო ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას. სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერება.</p>	<p>კურსდამთავრებულმა იცის:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. ფილოსოფიური აზროვნების განვითარების ძირითადი ეტაპები, კონცეპტები და მეთოდები, ფილოსოფიის ისტორიის, პოლიტიკისა და რელიგიის ფილოსოფიის, ეთიკის, ესთეტიკისა და ლოგიკის, ფილოსოფიური ანთროპოლოგიის საფუძვლები; 1.2. საქართველოს ისტორიის ძირითადი ეტაპები, ფაქტები და მოვლენები მსოფლიოს გეოპოლიტიკურ კონტექსტში; 1.3. აკადემიური წერის ძირითადი პრინციპები; 1.4. რომელიმე სხვა (არამაპროფილებელი)
----------------------------------	--	---

		<p>სპეციალობის საფუძვლები, ძირითადი თეორიები, პრინციპები და კვლევის მეთოდები (არჩევით);</p> <p>1.5. ძირითადი ენათმეცნიერული და ლიტერატურათმცოდნეობითი თეორიები, პრინციპები და კვლევის მეთოდები;</p> <p>1.6. ლიტერატურის თეორიის საფუძვლები;</p> <p>1.7. ლინგვისტური კომპარატივისტიკის ძირითადი თეორიები და პრინციპები, ბერძნული ენათმეცნიერების საფუძვლები;</p> <p>1.8. თარგმანთმცოდნეობის ძირითადი თეორიები და პრინციპები, ძველი ბერძნული ენიდან ქართულად თარგმნის თავისებურებები;</p> <p>1.9. ინგლისური ენა საშუალო (B1) ან საშუალოზე მაღალ (B2) დონეზე; არჩევის შემთხვევაში რომელიმე სხვა ევროპული ენა მინიმუმ A2 დონეზე.</p> <p>1.10. ერთ–ერთი ადმოსავლური ან ლათინური ენის საფუძვლები (არჩევით);</p> <p>1.11. ერთ–ერთი ევროპული ლიტერატურის განვითარების ძირითადი ეტაპები, ჟანრები, მნიშვნელოვანი ავტორები და მათი ნაწარმოებების კონცეპტუალური და სტილისტური მახასიათებლები (არჩევით);</p> <p>1.12. ბიზანტიური სამყაროს კვლევის ისტორია, ბიზანტიურ ფილოლოგიაში გამოყენებული კვლევის მეთოდები, ბიზანტიის ათასწლოვანი ისტორიისა და კულტურის ძირითადი ეტაპები, ბიზანტიურ–ქართული ისტორიული და კულტურული ურთიერთობები, ბიზანტიის როლი ადმოსავლეთ და დასავლეთქრისტიანული ქვეყნების, მათ შორის საქართველოს კულტურული ფორმირების პროცესში;</p> <p>1.13. ძველი ბერძნული და</p>
--	--	---

		<p>ლათინური ენების მორფოლოგია, სინტაქსი, სტილისტიკა, ლექსიკა და ფრაზეოლოგია, ძველი ბერძნული სენტენციები;</p> <p>1.14. დოგმატურ–საღვთისმეტყველო ტერმინოლოგია ძველ ბერძნულ, ძველ და ახალქართულად;</p> <p>1.15. ბიზანტიური ლიტერატურის განვითარების ძირითადი ეტაპები, ჟანრები, მნიშვნელოვანი ავტორები, მათი შემოქმედების ძირითადი პრობლემატიკა და კვლევის თანამედროვე მდგომარეობა, ცალკეული ნაწარმოებების კონცეპტუალური და სტილისტური მახასიათებლები;</p> <p>1.16. ბიზანტიური პერიოდის სხვადასხვა ჟანრის ბერძნულენოვანი ტექსტების ლინგვისტური, ლიტერატურათმცოდნეობითი, ტექსტოლოგიური და საღვთისმეტყველო თავისებურებები;</p> <p>1.17. ბიზანტიური ეპოსის, ჰაგიოგრაფიის, ისტორიოგრაფიის, მსოფლმხედველობრივი და მხატვრული მახასიათებლები და თავისებურებები მსოფლიო ლიტერატურის კონტექსტში;</p> <p>1.18. ქრისტიანული მოძღვრების არსი, მართლმადიდებლური ეკლესიის კატეხიზმო, ქრისტიანული ღვთისმეტყველების საფუძვლები;</p> <p>1.19. ქრისტიანული ეგზეგეტიკისა და დოგმატიკის საფუძვლები;</p> <p>1.20. ქრისტიანული საღვთისმეტყველო და ზნეობრივი სწავლებები;</p> <p>1.21. ანტიკური ფილოსოფიის ძირითადი სკოლები (პლატონიზმი, არისტოტელიზმი, სტოიციზმი, ეპიკურიზმი, ნეოპლატონიზმი), მათი ძირითადი ნიშნები, წარმომადგენლები და შრომები;</p> <p>1.22. ორი სააზროვნო სისტემის –</p>
--	--	---

		<p>ანტიკურობისა და ქრისტიანობის – ურთიერთმიმართებები;</p> <p>1.23. კომპარატივისტული ტექსტოლოგიის საფუძვლები;</p> <p>1.24. ბიზანტიური ფილოლოგიის საფუძვლები, რაც იძლევა ბიზანტიური ლიტერატურის, კულტურისა და ზოგადად ცივილიზაციის ფართო ცოდნას, ენათმეცნიერებისა და ლიტერატურათმცოდნეობის თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკული გააზრებისა და სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერების საშუალებას.</p> <p>1.25. შუა საუკუნეების ლათინური ენის მორფოლოგიური და სინტაქსური თავისებურებები (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.26. რომანის ჟანრის წარმოშობისა და განვითარების ძირითადი ეტაპები, ბიზანტიურ-ქართული ლიტერატურული ურთიერთობების ძირითადი მახასიათებლები, ბერძნული რომანისა და „ვეფხისტყაოსნის“ ურთიერთმიმართებები (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.27. შუა საუკუნეების ფილოსოფიის ძირითადი თავისებურებები, მთავარი პრობლემატიკა და მნიშვნელოვანი წარმომადგენლები; ანტიკური და შუა საუკუნეების ფილოსოფიის ურთიერთმიმართებები; ქრისტიანული შუა საუკუნეების აღმოსავლური და დასავლური ფილოსოფიების ძირითადი თავისებურებები, მიმდინარეობები და ძირითადი წარმომადგენლები (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.28. ბიზანტიის ისტორიის ძირითადი ეტაპები, ბიზანტიისა და დასავლეთის საერთო მახასიათებლები და თავისებურებები, ბიზანტიის სახელმწიფოს საზოგადოებრივ-</p>
--	--	---

		<p>პოლიტიკური, სოციალური და კულტურული მახასიათებლები (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.29. შუა საუკუნეების ევროპის ხელოვნების ძირითადი მახასიათებლები, დარგთა მრავალფეროვნება, იკონოგრაფიის სახეები, ეკლესიათა ტიპები კულტურულ და რელიგიურ კონტექსტში (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.30. ეკლესიის ისტორიის მნიშვნელოვანი მოვლენები, მართლმადიდებელი და კათოლიკური ეკლესიის თავისებურებები და გავლენა საზოგადოებრივ ცხოვრებასა და ყოფაზე; ეკლესიის როლი ბიზანტიის და დასავლეთ ევროპის პოლიტიკურ, სოციალურ და კულტურულ ცხოვრებაში; მართლმადიდებელი ეკლესია, პაპობის ისტორია, ქრისტიანული ეკლესიის ევოლუციის ყველა ეტაპი უძველესი დროიდან დღემდე (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.31. საქართველოს ეკლესიის ჩამოყალიბება-განვითარების ისტორია და ევოლუციური ეტაპები, საქართველოს ეკლესიის ისტორია მსოფლიო ეკლესიებისა და კულტურულ-პოლიტიკური ისტორიის, საქართველოს ისტორიის კონტექსტში (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.32. ანტიკური (ძველი ბერძნული და რომაული) კულტურის განვითარების ძირითადი ეტაპები და მახასიათებლები (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>1.33. ანტიკური (ძველი ბერძნული და რომაული) მითოსის ფუნდამენტური სახეები და სიმბოლოები: ღმერთები, გმირები, მითოსური ციკლები; მითოლოგიური სახე-სიმბოლოების მეცნიერული ახსნის თეორიები; მითოლოგიის კვლევის</p>
--	--	--

		სტრუქტურალისტური, სემიოტიკური, შედარებითი მეთოდები (არჩევის შემთხვევაში);
2. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი	შეუძლია სფეროსათვის დამახასიათებელი და ასევე ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენება პრობლემების გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელება წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად.	<p>კურსდამთავრებულს შეუძლია:</p> <p>2.1. ძირითადი ენათმეცნიერული და ლიტერატურათმცოდნეობითი, აგრეთვე ბიზანტიური ფილოლოგიის მეთოდების გამოყენება ამა თუ იმ პრობლემის გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის (ნაშრომის) განსახორციელებლად, წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;</p> <p>2.2. ინგლისური ენის ცოდნის გამოყენება აკადემიური მიზნებისათვის;</p> <p>2.3. ერთ-ერთი ევროპული ენის (ინგლისურის გარდა) ცოდნის გამოყენება აკადემიური მიზნებისთვის (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>2.4. ერთ-ერთი აღმოსავლური ენის (არჩევით) ცოდნის გამოყენება აკადემიური მიზნებისთვის;</p> <p>2.5. ბიზანტიური პერიოდის საშუალო სირთულის სხვადასხვა ჟანრის ბერძნულენოვანი ტექსტების თარგმნა ბერძნულიდან ქართულად ლექსიკონის დახმარებით და შესაბამისი ლინგვისტური, ლიტერატურათმცოდნეობითი, ტექსტოლოგიური და საღვთისმეტყველო კომენტარების მომზადება;</p> <p>2.6. საშუალო სირთულის ტექსტების თარგმნა ქართულიდან ძველ ბერძნულად;</p> <p>2.7. შუა საუკუნეების ლათინურენოვანი ტექსტების კითხვა ლექსიკონის დახმარებით და შესაბამისი ლინგვისტური, ლიტერატურათმცოდნეობითი, ტექსტოლოგიური და საღვთისმეტყველო კომენტარების</p>

		<p>მომზადება (არჩევის შემთხვევაში);</p> <p>2.8. ძველი და ბიზანტიური პერიოდის ბერძნული ენის სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონების, მათ შორის ეტიმოლოგიური ლექსიკონების, გამოყენება;</p> <p>2.9. ხელოვნების ნაწარმოებების ფორმალურ-სტილისტური და იდეური ანალიზი (არჩევის შემთხვევაში);</p>
<p>3. დასკვნის უნარი</p>	<p>სფეროსათვის დამახასიათებელი მონაცემების შეგროვება და განმარტება, ასევე განყენებული მონაცემებისა და/ან სიტუაციების ანალიზი სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით, დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება.</p>	<p>კურსდამთავრებულს აქვს:</p> <p>3.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის, ფილოლოგიური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების ამა თუ იმ აქტუალურ საკითხთან დაკავშირებით მასალებისა და მონაცემების შეგროვების, გააზრების, სისტემატიზაციისა და მათ საფუძველზე არგუმენტირებული დასკვნის ჩამოყალიბების უნარი, ზოგადად ჰუმანიტარულ და ფილოლოგიურ მეცნიერებათა, კერძოდ ბიზანტიური ფილოლოგიისათვის დამახასიათებელი მეთოდების გამოყენებით;</p> <p>3.2. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში არსებული საშუალო სირთულის პრობლემების იდენტიფიკაციისა და თანამედროვე მეთოდების გამოყენებით მათი გადაჭრის გზების მოძიების უნარი;</p> <p>3.3. ბიზანტიური ფილოლოგიის, ფილოლოგიური და ჰუმანიტარული მეცნიერებების სფეროში როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან მიღებული ინფორმაციის, სხვადასხვა მეცნიერული მოსაზრებების, ჰიპოთეზებისა და თეორიების კრიტიკული შეფასებისა და საკუთარი პოზიციის ჩამოყალიბების უნარი;</p> <p>3.4. შუა საუკუნეების</p>

		<p>სადვთისმეტყველო მოძღვრებათა განმარტებების ისტორიულ პერსპექტივაში დანახვის უნარი; მათი თანამედროვე ინტერპრეტაციებთან შედარების შედეგად საკუთარი პოზიციის ჩამოყალიბების უნარი;</p> <p>3.5. ბერძნული ენის გრამატიკის განმარტების, ბიზანტიური ტექსტების სინტაქსური და სტილური თავისებურებების გააზრების უნარი მშობლიურ ენასთან მიმართებით.</p>
<p>4. კომუნიკაციის უნარი</p>	<p>იდებების, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადება და ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ზეპირად გადაცემა ქართულ და უცხოურ ენებზე, თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შემოქმედებითად გამოყენება.</p>	<p>კურსდამთავრებულს აქვს:</p> <p>4.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში არსებული იდეების, პრობლემებისა და მათი გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის, საჯარო გამოსვლის ტექსტის მომზადების უნარი როგორც ქართულ, ისე ინგლისურ ენაზე;</p> <p>4.2. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში ქართულ ენაზე საკვალიფიკაციო ნაშრომის მომზადების უნარი;</p> <p>4.3. სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ბიზანტიურ ფილოლოგიასთან დაკავშირებული ინფორმაციის ზეპირად გადაცემის უნარი როგორც ქართულ, ისე ინგლისურ ენაზე;</p> <p>4.4. დისკუსიაში პროფესიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით მონაწილეობის და აუდიტორიის კითხვებზე არგუმენტირებული პასუხის გაცემის უნარი;</p> <p>4.5. სწავლისა და კვლევის პროცესში თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, ბიზანტიურ ფილოლოგიასა და ზოგადად ფილოლოგიურ მეცნიერებებში არსებული უახლესი ელექტრონული რესურსების გამოყენების უნარი;</p>

<p>5. სწავლის უნარი</p>	<p>საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროებების დადგენა.</p>	<p>კურსდამთავრებულს აქვს:</p> <p>5.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში, ისევე როგორც ზოგადად ფილოლოგიურ და ჰუმანიტარულ კონტექსტში საკუთარი ცოდნის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასებისა და შემდგომი სწავლის საჭიროებების განსაზღვრის უნარი;</p> <p>5.2. დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარებით, სპეციალური, ქართული და ინგლისურენოვანი ლიტერატურის გამოყენებით ცოდნის მიღების უნარი;</p> <p>5.3. წინასწარ შეთანხმებული რეკომენდაციების/ინსტრუქციების მიხედვით, ხელმძღვანელის მეთვალყურეობით კვლევითი სამუშაოს, საკვალიფიკაციო ნაშრომის შესრულების უნარი;</p> <p>5.4. სამუშაო დროის რაციონალურად დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი;</p>
<p>6. ღირებულებები</p>	<p>ღირებულებების ფორმირების პროცესში მონაწილეობა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა.</p>	<p>კურსდამთავრებულს აქვს:</p> <p>6.1. ბიზანტიური ფილოლოგიისა და ზოგადად ფილოლოგიურ, ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში არსებული ეთიკური პრობლემების ამოცნობის, გააანალიზების, შესაბამისი გადაწყვეტილებების შერჩევისა და დაცვის უნარი;</p> <p>6.2. პროფესიული ეთიკის ნორმების ცოდნა, ინტელექტუალური საკუთრებისადმი პატივისცემის გრძნობა და აკადემიური პატიოსნების პრინციპების დაცვის უნარი;</p> <p>6.3. საკუთარი პროფესიისადმი და სამუშაო გარემოსადმი პატივისცემის გრძნობა;</p> <p>6.4. დაკისრებული მოვალეობებისადმი პასუხისმგებლობის გრძნობა;</p> <p>6.5. პიროვნების თავისუფლების პატივისცემა, ტოლერანტობისა და საკუთარი ერის წინაშე</p>

		<p>მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობის გრძნობა;</p> <p>6.6. ქრისტიანული ღირებულებებისადმი პატივისცემის გრძნობა;</p> <p>6.7. ზოგადსაკაცობრიო, ევროპული და ეროვნული ღირებულებებისადმი პატივისცემის გრძნობა;</p>
--	--	---

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები: სწავლების პროცესში გამოყენებულია დასავლეთის წამყვანი უნივერსიტეტების გამოცდილება და განათლების მეცნიერებების განვითარების უახლესი ვითარების გათვალისწინებით ჩამოყალიბებული შემდეგი მიდგომები: დისკუსია/დებატები, ჯგუფური მუშაობა, თანამშრომლობითი სწავლება, შემთხვევის ანალიზი, გონებრივი იერიში, დემონსტრირების მეთოდი, ანალიზი და სინთეზი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი და სხვ. აღნიშნული მეთოდების გამოყენება ხდება ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, სემინარის, პრაქტიკუმის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, თარგმანის, საბაკალავრო ნაშრომის და სხვ. ფორმატში.

სისტემატურად ეწყობა ექსკურსიები საქართველოს იმ მუზეუმებში, სადაც დაცულია ბიზანტიურ სამყაროსთან დაკავშირებული სხვადასხვა ტიპის ექსპონატები. პროგრამა ითვალისწინებს აგრეთვე საქართველოს იმ ადგილებისა და ისტორიული ძეგლების მონახულებას, რომლებიც ბიზანტიურ კულტურას და ქართულ-ბიზანტიურ ურთიერთობებს უკავშირდება.

გარდა ამისა, სასწავლო პროცესის გაღრმავებისა და გამრავალფეროვნების მიზნით ყოველწლიურად ეწყობა სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციები, ლიტერატურული საღამოები. სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებში გამარჯვებული მოხსენებები ქვეყნდება სტუდენტთა სამეცნიერო კრებულ „მნემოსინეში“.

ქართველ პედაგოგებთან ერთად ლექციებსა და სემინარებს სისტემატურად ატარებენ საბერძნეთიდან, იტალიიდან, გერმანიიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, კვიპროსიდან და სხვა ქვეყნებიდან მოწვეული სპეციალისტები. წარჩინებული სტუდენტები კვალიფიკაციის ასამაღლებლად იგზავნიებიან საბერძნეთის უმაღლეს სასწავლებლებსა და საზაფხულო სკოლებში.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტთა ცოდნის შეფასება ხდება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანების და უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის შესაბამისად. პროგრამის სტუდენტთა დატვირთვა მოიცავს: ა) ლექციებზე დასწრებას, სამუშაო ჯგუფში მუშაობას, სასემინარო და პრაქტიკულ მეცადინეობას; ბ) დამოუკიდებელ მეცადინეობას; გ) გამოცდების მომზადება-ჩაბარებას; დ) სასწავლო-სამეცნიერო ნაშრომზე (საბაკალავრო ნაშრომი, თარგმანი, მოხსენება კონფერენციაზე და სხვ.) მუშაობას; ე) საბაკალავრო ნაშრომის დაცვას და გამოსაქვეყნებლად მომზადებას; ვ) სხვა სახის სასწავლო-სამეცნიერო საქმიანობას ბიზანტიური ფილოლოგიის საგანმანათლებლო პროგრამის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს რამდენიმე კომპონენტს (დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და შუალედური შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია

შეფასდეს არანაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი ან კომბინირებული წერა/ზეპირი გამოცდა. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების პროცესში გამოყენებული შეფასების მეთოდები სრულ შესაბამისობაშია როგორც მთლიანად პროგრამით, ისე მისი ცალკეული კომპონენტით/სასწავლო კურსით/მოდულით განსაზღვრულ სწავლის შედეგებთან, შესაბამის დარგობრივ და ზოგად (ტრანსფერულ) უნარებთან. სასწავლო კურსების შეფასების ფორმები და კრიტერიუმები მოცემულია შესაბამის სილაბუსებში.

დასაქმების სფეროები: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში შეძენილი მრავალმხრივი დარგობრივი და ზოგადი (ტრანსფერული) უნარების დახმარებით, საინფორმაციო-ბიბლიოგრაფიული, სარედაქტორო, სარეფერენტო, მეთოდოლოგიური, მხატვრულ-კრიტიკული საქმიანობისათვის კურსდამთავრებულს საშუალება ექნება დასაქმდეს მთარგმნელობით ცენტრში, სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი პროფილის მქონე ორგანიზაციაში (ასისტენტად, ლაბორანტად და სხვ.), გამომცემლობაში, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში (პრესა, ტელევიზია, რადიო, ინტერნეტ-გამოცემები და სხვ.), სხვადასხვა პროფილის ფონდში, არასამთავრობო ორგანიზაციასა და სახელმწიფო სექტორში, კერძო კომპანიაში, სასულიერო-საგანმანათლებლო ცენტრებში და სხვ.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი.

სილაბუსები: იხ. დანართი.

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი თინა დოლიძე.

დამატებითი ინფორმაცია: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამაზე სწავლის დაწყება რეკომენდირებულია სწავლების მეორე სემესტრიდან. ძირითად სპეციალობად ბიზანტიური ფილოლოგიის არჩევის ბოლო ვადაა სწავლების მესამე სემესტრი. დამატებით სპეციალობად სასურველია არჩეულ იქნას: კლასიკური ფილოლოგია, ახალი ბერძნული ფილოლოგია, არქეოლოგია, ქართული ფილოლოგია, ისტორია, ფილოსოფია, ხელოვნებათმცოდნეობა, რაც სტუდენტს საშუალებას მისცემს კიდევ უფრო მეტად გაიფართოვოს და გაიღრმავოს ზოგადჰუმანიტარული განათლება, გაზარდოს სწავლის გაგრძელებისა და დასაქმების შესაძლებლობები.

ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს როგორც ვიწრო პროფილურ, ისე ფართო, ინტერდისციპლინურ კურსებს, რომლებიც განკუთვნილია ჰუმანიტარული განათლების საფუძვლების, ბიზანტიური და ქრისტიანული კულტურული ღირებულებების შესწავლით დაინტერესებული ნებისმიერი სპეციალობის სტუდენტისათვის.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებაში მონაწილეობენ: უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული ლექტორები და მასწავლებლები, რომელთაც აქვთ ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის სწავლის შედეგების გამომუშავებისთვის აუცილებელი კომპეტენცია, პროგრამის პროფილის შესაბამისი აკადემიური ხარისხი, სწავლებისა და კვლევის გამოცდილება. მასწავლებლები უძღვებიან უცხოური (მათ შორის კლასიკური) ენების პრაქტიკულ მეცადინეობებს.

კერძოდ, ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამას წარმართავს: ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის 2 პროფესორი, 3 ასოცირებული პროფესორი, 4 მოწვეული ლექტორი და ენების ცენტრის 1 მასწავლებელი (პროფ. ლევან გიგინეიშვილი, პროფ. ლელა ალექსიძე, პროფ. თინა დოლიძე, ასოც. პროფ. იამზე გაგუა, ასოც. პროფ. ქეთევან ნადარეიშვილი, ასოც. პროფ. ნანა ტონია, ასისტენტ- პროფ. თამარ აფციაური, მოწვეული ლექტორები: ფილოლ. მეცნ. კანდ. მაგდა მჭედლიძე, და ფილოლ. მეცნ. დოქტ. გვანცა კოპლატაძე, ფილოლ. მეცნ. კანდ. მაია კაკაშვილი, ენების ცენტრის მასწ. ქეთევან აბესაძე და სხვ.).

პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამა ხორციელდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის ბაზაზე, რომელიც აღჭურვილია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსით. კერძოდ, ინსტიტუტში ფუნქციონირებს: სპეციალიზებული, ძირითადად, ბერძნულ-რომაული და ბიზანტიური პროფილის ბიბლიოთეკა – სიმონ ყაუხჩიშვილის სახელობის კაბინეტი, ნეოგრეცისტიკის სპეციალიზებული ბიბლიოთეკა, საინფორმაციო-კომპიუტერული ცენტრი (სტუდენტებისათვის კომპიუტერებისა და ინტერნეტის თავისუფალი წვდომით), ორი საკონფერენციო დარბაზი, სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია (რომელიც განახორციელებს ეროვნული და საერთაშორისო გრანტებით დაფინანსებულ სამეცნიერო-კვლევით პროექტებს), საგამომცემლო პროგრამა „ლოგოსი“ (რომელიც ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამას უზრუნველყოფს როგორც ორიგინალური, ქართული, ისე უცხო ენებიდან თარგმნილი უახლესი სახელმძღვანელოებით).

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისათვის და ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის განხორციელებისათვის გამოიყენება ინსტიტუტის ბაზაზე არსებული 14 კომპიუტერი, ერთი რიზოგრაფი, ერთი პროექტორი, ორი მაგნიტოფონი, ორი ტელევიზორი.

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიუჯეტიდან, რომელიც თსუ-ს ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. სწორედ საფაკულტეტო ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების შრომის ანაზღაურებას, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოვლასა და სრულყოფას.

გარდა ამისა, დაფუძნებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის განვითარების ფონდი, რომელიც ფუნქციონირებს საქართველოში საბერძნეთის საელჩოს, საბერძნეთის უწყვეტი განათლების, რელიგიურ საქმეთა და მეცნიერების სამინისტროს, საბერძნეთის საგარეო და კულტურის სამინისტროების, სხვადასხვა ბერძნული ფონდისა და ორგანიზაციის დახმარებით. აღნიშნული ფონდი უზრუნველყოფს ინსტიტუტის ყველა საფეხურის და მათ შორის ბიზანტიური ფილოლოგიის საბაკალავრო პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მუდმივ განახლებას და ინსტიტუტის საგამომცემლო პროგრამების განხორციელებას, რომლებიც უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესს უახლესი ქართულენოვანი სახელმძღვანელოებითა და ლექსიკონებით.

საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს ინსტიტუტის ბაზაზე განხორციელებული საერთაშორისო პროგრამა „დიონისიოს ვარელასი ბიზანტინისტიკის განვითარებისათვის“, რომელსაც აფინანსებს ბერძნული ფარმაცევტული კომპანია „გალენიკა“ და რომლის მიზანიც

ბიზანტინისტიკის მიმართულებით სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი, საგამომცემლო საქმიანობის ფინანსური მხარდაჭერაა.

სწავლის შედეგების რუკა (ბიზანტიური ფილოლოგია)

საგნის/მოდულის სახელწოდება	კომპეტენციები																			
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	1.11	1.12	1.13	1.14	1.15	1.16	1.17	1.18	1.19	1.20
1.ენათმეცნიერების შესავალი					X															
2.აკადემიური წერა			X																	
3.ფილოსოფიის შესავალი	X																			
4.საქართველოს ისტორია		X																		
5.უცხო ენა									X	X										
6.შესავალი კურსები (ბიზანტიური ფილოლოგიის, ლიტმცოდნეობის და სხვ.)																				
7.ლიტერატურის თეორია					X							X								
8.ლინგვისტური კომპარატივისტიკა							X													
9.მსოფლიო ლიტერატურის ისტორია (ქვეყნის არჩევით)				X							X									
10.შუა საუკუნეების ბერძნულენ								X												

ოვანი ტექსტების თარგმნის თეორია და პრაქტიკა																				
11. ძველი ბერძნული ენა 1, 2, 3												X								
12. ბიზანტიურ ო ლიტერატუ რის ისტორია 1,2														X						
13. ბიზანტიურ ო ტექსტები												X		X						
14. ქრისტიანობ ის საფუძვლები																	X			X
15. ბიზანტიურ ო აგიოგრაფია																	X			
16. ბიზანტიურ ო ჰომილეტიკ ა																	X			
17. ბიზანტიურ ო ჰიმნოგრაფი ა																	X			
18. ბიზანტიურ ო ისტორიოგრ აფია																	X			
19. ბიზანტიურ ო ეპოსი																	X			
20. ბიბლიის ეგზეგეტიკა																	X			X
21.																				

ანტიკური ფილოსოფია																			
22. შუა საუკუნეები ს ლათინური ტექსტები																			
23. ბერძნული რომანი და „ვეფხისტყა ოსანი“																			
24. შუა საუკუნეები ს ფილოსოფია																			
25. ბიზანტიურ ო თანამეგობრ ობის ისტორია																			
26. შუა საუკუნეები ს ქრისტიანუ ლი დასავლეთი ს ხელოვნება																			
27. ეკლესიის ისტორია																			
28. საქართველ ოს სამოციქულ ო მართლმადი დებელი ეკლესიის ისტორია																			
29. ანტიკური კულტურის მწვერვალებ ი																			

30.ანტიკური მითოლოგია																				
31.საბაკალავრო ნაშრომი																				

საგნის/მოდულის სახელწოდება	კომპეტენციები																			
	1. 21	1. 22	1. 23	1. 24	1. 25	1. 26	1. 27	1. 28	1. 29	1. 30	1. 31	1. 32	1. 33	2. 1	2. 2	2. 3	2. 4	2. 5	2. 6	2. 7
1.ენათმეცნიერების შესავალი																				
2.აკადემიური წერა																				
3.ფილოსოფიის შესავალი																				
4.საქართველოს ისტორია																				
5.უცხო ენა															X	X	X			
6.შესავალი კურსები (ბიზანტიური ფილოლოგიის, ლიტმცოდნეობის და სხვ.)				X										X						
7.ლიტერატურის თეორია																				
8.ლინგვისტური კომპარატივისტიკა																				
9.მსოფლიო ლიტერატურის ისტორია (ქვეყნის არჩევით)																				

10. შუა საუკუნეები ს ბერძნულენოვანი ტექსტების თარგმნის თეორია და პრაქტიკა																			
11. ძველი ბერძნული ენა 1, 2, 3																		X	X
12. ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია 1,2				X								X							
13. ბიზანტიური ტექსტები																		X	
14. ქრისტიანობის საფუძვლები																			
15. ბიზანტიური აგიოგრაფია																		X	
16. ბიზანტიური ჰომილეტიკა																		X	
17. ბიზანტიური ჰიმნოგრაფია																		X	
18. ბიზანტიური ისტორიოგრაფია																		X	
19.																		X	

ბიზანტიური ეპოსი																				
20. ბიბლიის ეგზეგეტიკა																				X
21. ანტიკური ფილოსოფია	X	X																		
22. შუა საუკუნეების ლათინური ტექსტები			X	X																
23. ბერძნული რომანი და „ვეფხისტყაოსანი“						X														
24. შუა საუკუნეების ფილოსოფია							X													
25. ბიზანტიური თანამეგობრობის ისტორია								X												
26. შუა საუკუნეების ქრისტიანული დასავლეთის ხელოვნება									X											
27. ეკლესიის ისტორია										X										
28. საქართველოს სამოციქულო მართლმადი											X									

დებელი ეკლესიის ისტორია																				
29. ანტიკური კულტურის მწვერვალებ ი													X							
30.ანტიკურ ი მითოლოგი ა													X	X						
31.საბაკალა ვრო ნაშრომი				X												X	X			

საგნის/მოდუ ლის სახელწოდება	კომპეტენციები																			
	2. 8	2. 9	3. 1	3. 2	3. 3	3. 4	3. 5	4. 1	4. 2	4. 3	4. 4	4. 5	5. 1	5. 2	5. 3	5. 4	6. 1	6. 2	6. 3	6. 4
1.ენათმეცნიერ ების შესავალი																				
2.აკადემიური წერა																				
3.ფილოსოფიი ს შესავალი																				
4.საქართველო ს ისტორია																				
5.უცხო ენა																				
6.შესავალი კურსები (ბიზანტიური ფილოლოგიის , ლიტმცოდნეო ბის და სხვ.)			X		X					X	X		X							
7.ლიტერატურ ის თეორია																				
8.ლინგვისტუ რი კომპარატივის ტიკა																				
9.მსოფლიო ლიტერატურ ის ისტორია (ქვეყნის																				

არჩევით)																				
10. შუა საუკუნეების ბერძნულენოვანი ტექსტების თარგმნის თეორია და პრაქტიკა																				
11. ძველი ბერძნული ენა 1, 2, 3	X					X					X	X						X	X	
12. ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია 1,2			X	X	X		X				X	X			X					
13. ბიზანტიური ტექსტები	X					X	X		X			X		X		X	X	X	X	
14. ქრისტიანობის საფუძვლები			X				X		X			X			X					
15. ბიზანტიური აგიოგრაფია	X		X				X	X		X		X		X		X	X	X	X	
16. ბიზანტიური ჰომილეტიკა	X		X				X	X		X		X		X		X	X	X	X	
17. ბიზანტიური ჰიმნოგრაფია	X		X				X	X		X		X		X		X	X	X	X	
18. ბიზანტიური ისტორიოგრაფია	X		X				X	X		X		X		X		X	X	X	X	
19. ბიზანტიური ეპოსი	X		X				X	X		X		X		X		X	X	X	X	
20. ბიბლიის ეგზეგეტიკა	X		X				X	X		X		X		X		X	X	X	X	
21. ანტიკური ფილოსოფია			X		X			X	X		X		X		X	X			X	
22. შუა საუკუნეების ლათინური ტექსტები			X		X	X		X	X		X		X		X	X			X	
23. ბერძნული			X		X			X		X	X		X		X	X			X	

რომანი და „ვეფხისტყაოსანი“																			
24. შუა საუკუნეების ფილოსოფია			X		X			X		X	X		X		X	X			X
25. ბიზანტიური თანამეგობრობის ისტორია			X		X			X		X	X		X		X	X			X
26. შუა საუკუნეების ქრისტიანული დასავლეთის ხელოვნება		X	X		X			X		X	X		X		X	X			X
27. ეკლესიის ისტორია			X		X			X		X	X		X		X	X			X
28. საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესიის ისტორია			X		X			X		X	X		X		X	X			X
29. ანტიკური კულტურის მწვერვალები			X					X		X		X		X					
30. ანტიკური მითოლოგია			X		X			X		X	X		X	X					
31. საბაკალავრო ნაშრომი			X	X	X			X								X	X		

	კომპეტენციები															
საგნის/მოდულის სახელწოდება	6.5	6.6	6.7													
1.ენათმეცნიერების შესავალი																
2.აკადემიური წერა																
3.ფილოსოფიის შესავალი																
4.საქართველოს ისტორია																
5.უცხო ენა																
6.შესავალი კურსები (ბიზანტიური ფილოლოგიის, ლიტმცოდნეობის და სხვ.)		X	X													
7.ლიტერატურის თეორია																
8.ლინგვისტური კომპარატივისტიკა																
9.მსოფლიო ლიტერატურის ისტორია (ქვეყნის არჩევით)																
10.შუა საუკუნეების ბერძნულენოვანი ტექსტების თარგმნის თეორია და პრაქტიკა																
11.ძველი ბერძნული ენა 1, 2, 3																
12. ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია 1,2	X	X	X													
13. ბიზანტიური ტექსტები																
14. ქრისტიანობის საფუძვლები		X														
15. ბიზანტიური აგიოგრაფია																
16. ბიზანტიური ჰომილეტიკა																
17. ბიზანტიური ჰიმნოგრაფია																
18. ბიზანტიური ისტორიოგრაფია																

19. ბიზანტიური ეპოსი																				
20. ბიბლიის ეგზეგეტიკა																				
21. ანტიკური ფილოსოფია																				
22. შუა საუკუნეების ლათინური ტექსტები																				
23. ბერძნული რომანი და „ვეფხისტყაოსანი“																				
24. შუა საუკუნეების ფილოსოფია																				
25. ბიზანტიური თანამეგობრობის ისტორია			X																	
26. შუა საუკუნეების ქრისტიანული დასავლეთის ხელოვნება		X																		
27. ეკლესიის ისტორია		X	X																	
28. საქართველოს სამოციქულო მართლმადიდებელი ეკლესიის ისტორია			X																	
29. ანტიკური კულტურის მწვერვალები	X		X																	
30. ანტიკური მითოლოგია	X		X																	
31. საბაკალავრო ნაშრომი																				

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

დამატებითი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება: ბიზანტიური ფილოლოგია / Byzantine Philology

პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 60 ECTS კრედიტი.

სწავლების ენა: ქართული.

მიზანი: პროგრამის მიზანია ბიზანტიურ ფილოლოგიასთან დაკავშირებული ცოდნის გადაცემა და პრაქტიკული უნარების გამომუშავება შემდეგი მიმართულებებით: ძველი ბერძნული ენა, ბიზანტიური ლიტერატურა, ბიზანტიური ჰომილეტიკა, ჰიმნოგრაფია, ქართულ-ბიზანტიური ისტორიული, ლიტერატურული და კულტურული ურთიერთობები, ბიზანტიური ცივილიზაციის გავლენა თანამედროვე ქართულ და ევროპულ ლიტერატურაზე, ხელოვნებასა და კულტურაზე, ქართველ მოღვაწეთა წვლილი ბიზანტიურ კულტურაში და სხვ.

პროგრამის კურსდამთავრებულთა დარგობრივი ცოდნა, პრაქტიკული უნარები და ზოგადი კომპეტენციები უზრუნველყოფს მათ დასაქმებას დიდაქტიკურ და სამეცნიერო, მთარგმნელობით, საგამომცემლო, მასმედიის სფეროებში, სასულიერო-საგანმანათლებლო და არასამთავრობო ორგანიზაციებში და სხვ. პროგრამის კურსდამთავრებულებს აქვთ არა მხოლოდ ბიზანტიური ფილოლოგიის, არამედ ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა პროფილით სწავლის გაგრძელების პერსპექტივა.

ბიზანტიური ფილოლოგიის სპეციალობის კურსდამთავრებულთა თეორიული და პრაქტიკული საქმიანობა მომავალში ხელს შეუწყობს როგორც ბიზანტიური კულტურული ფასეულობების შესწავლას, ისე ქართული ლიტერატურის, ხელოვნებისა და კულტურის გააზრებას ბიზანტიური ცივილიზაციის კონტექსტში.

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობა: წინაპირობის გარეშე.

სწავლის შედეგი: ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის კურსდამთავრებული ფლობს შემდეგ დარგობრივ და ზოგად (ტრანსფერულ) უნარებს:

<p>1. ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p>აქვს სფეროს ფართო ცოდნა, რომელიც მოიცავს თეორიებისა და პრინციპების კრიტიკულ გააზრებას. სფეროს კომპლექსური საკითხების გაცნობიერება.</p>	<p>კურსდამთავრებულმა იცის:</p> <p>6.8. ძველი ბერძნული და ლათინური ენების მორფოლოგია, სინტაქსი, სტილისტიკა, ლექსიკა და ფრაზეოლოგია, ძველი ბერძნული სენტენციები;</p> <p>6.9. დოგმატურ-საღვთისმეტყველო ტერმინოლოგია ძველ ბერძნულ, ძველ და ახალქართულად;</p> <p>6.10. ბიზანტიური ლიტერატურის განვითარების ძირითადი ეტაპები, ჟანრები, მნიშვნელოვანი ავტორები, მათი შემოქმედების ძირითადი პრობლემატიკა და კვლევის</p>
---------------------------------	---	---

		<p>თანამედროვე მდგომარეობა, ცალკეული ნაწარმოებების კონცეპტუალური და სტილისტური მახასიათებლები;</p> <p>6.11. ბიზანტიური პერიოდის სხვადასხვა ჟანრის ბერძნულენოვანი ტექსტების ლინგვისტური, ლიტერატურათმცოდნეობითი, ტექსტოლოგიური და საღვთისმეტყველო თავისებურებები;</p> <p>6.12. ბიზანტიური ჰომილეტიკისა და ჰიმნოგრაფიის მსოფლმხედველობრივი და მხატვრული მახასიათებლები და თავისებურებები მსოფლიო ლიტერატურის კონტექსტში;</p> <p>6.13. ქრისტიანული მოძღვრების არსი, მართლმადიდებლური ეკლესიის კატეხიზმო, ქრისტიანული ღვთისმეტყველების საფუძვლები;</p> <p>6.14. ქრისტიანული ეგზეგეტიკისა და დოგმატიკის საფუძვლები; ქრისტიანული საღვთისმეტყველო და ზნეობრივი სწავლებები;</p>
<p>7. ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი</p>	<p>შეუძლია სფეროსათვის დამახასიათებელი და ასევე ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენება პრობლემების გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის განხორციელება წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად.</p>	<p>კურსდამთავრებულს შეუძლია:</p> <p>7.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის მეთოდების გამოყენება ამა თუ იმ პრობლემის გადასაჭრელად, კვლევითი ან პრაქტიკული ხასიათის პროექტის (ნაშრომის) განსახორციელებლად, წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად;</p> <p>7.2. ბიზანტიური პერიოდის საშუალო სირთულის სხვადასხვა ჟანრის ბერძნულენოვანი ტექსტების თარგმნა ბერძნულიდან ქართულად ლექსიკონის დახმარებით და შესაბამისი ლინგვისტური, ლიტერატურათმცოდნეობითი, ტექსტოლოგიური და საღვთისმეტყველო კომენტარების</p>

		<p>მომზადება;</p> <p>7.3. საშუალო სირთულის ტექსტების თარგმნა ქართულიდან ძველ ბერძნულად;</p> <p>7.4. ძველი და ბიზანტიური პერიოდის ბერძნული ენის სხვადასხვა ტიპის ლექსიკონების, მათ შორის ეტიმოლოგიური ლექსიკონების, გამოყენება;</p>
<p>8. დასკვნის უნარი</p>	<p>სფეროსათვის დამახასიათებელი მონაცემების შეგროვება და განმარტება, ასევე განყენებული მონაცემებისა და/ან სიტუაციების ანალიზი სტანდარტული და ზოგიერთი გამორჩეული მეთოდის გამოყენებით, დასაბუთებული დასკვნის ჩამოყალიბება.</p>	<p>კურსდამთავრებულს აქვს:</p> <p>8.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის ამა თუ იმ აქტუალურ საკითხთან დაკავშირებით მასალებისა და მონაცემების შეგროვების, გააზრების, სისტემატიზაციისა და მათ საფუძველზე არგუმენტირებული დასკვნის ჩამოყალიბების უნარი, ზოგადად ჰუმანიტარულ და ფილოლოგიურ მეცნიერებათა, კერძოდ ბიზანტიური ფილოლოგიისათვის დამახასიათებელი მეთოდების გამოყენებით;</p> <p>8.2. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში როგორც პირველადი, ისე მეორადი საინფორმაციო წყაროებიდან მიღებული ინფორმაციის, სხვადასხვა მეცნიერული მოსაზრებების, ჰიპოთეზებისა და თეორიების კრიტიკული შეფასებისა და საკუთარი პოზიციის ჩამოყალიბების უნარი;</p> <p>8.3. შუა საუკუნეების საღვთისმეტყველო მოძღვრებათა განმარტებების ისტორიულ პერსპექტივაში დანახვის უნარი; მათი თანამედროვე ინტერპრეტაციებთან შედარების შედეგად საკუთარი პოზიციის ჩამოყალიბების უნარი;</p> <p>8.4. ბერძნული ენის გრამატიკის განმარტების, ბიზანტიური ტექსტების სინტაქსური და სტილური თავისებურებების</p>

		გააზრების უნარი მშობლიურ ენასთან მიმართებით.
9. კომუნიკაციის უნარი	იდევნის, არსებული პრობლემებისა და გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის მომზადება და ინფორმაციის სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ზეპირად გადაცემა ქართულ და უცხოურ ენებზე, თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შემოქმედებითად გამოყენება.	კურსდამთავრებულს აქვს: 9.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში არსებული იდეების, პრობლემებისა და მათი გადაჭრის გზების შესახებ დეტალური წერილობითი ანგარიშის, საჯარო გამოსვლის ტექსტის მომზადების უნარი როგორც ქართულ, ისე ინგლისურ ენაზე; 9.2. სპეციალისტებისა და არასპეციალისტებისათვის ბიზანტიურ ფილოლოგიასთან დაკავშირებული ინფორმაციის ზეპირად გადაცემის უნარი როგორც ქართულ, ისე ინგლისურ ენაზე; 9.3. დისკუსიაში პროფესიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით მონაწილეობის და აუდიტორიის კითხვებზე არგუმენტირებული პასუხის გაცემის უნარი; 9.4. სწავლისა და კვლევის პროცესში თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, უახლესი ელექტრონული რესურსების გამოყენების უნარი;
10. სწავლის უნარი	საკუთარი სწავლის პროცესის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასება, შემდგომი სწავლის საჭიროებების დადგენა.	კურსდამთავრებულს აქვს: 10.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში საკუთარი ცოდნის თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად შეფასებისა და შემდგომი სწავლის საჭიროებების განსაზღვრის უნარი; 10.2. დამოუკიდებლად ან მინიმალური დახმარებით, სპეციალური, ქართული და უცხოენოვანი ლიტერატურის გამოყენებით ცოდნის მიღების უნარი; 10.3. სამუშაო დროის რაციონალურად დაგეგმვისა და ორგანიზების უნარი.

<p>11. ღირებულებები</p>	<p>ღირებულებების ფორმირების პროცესში მონაწილეობა და მათ დასამკვიდრებლად სწრაფვა.</p>	<p>კურსდამთავრებულს აქვს:</p> <p>11.1. ბიზანტიური ფილოლოგიის სფეროში არსებული ეთიკური პრობლემების ამოცნობის, გაანალიზების, შესაბამისი გადაწყვეტილებების შერჩევისა და დაცვის უნარი;</p> <p>11.2. პროფესიული ეთიკის ნორმების ცოდნა, ინტელექტუალური საკუთრებისადმი პატივისცემის გრძნობა და აკადემიური პატიოსნების პრინციპების დაცვის უნარი;</p> <p>11.3. საკუთარი პროფესიისადმი და სამუშაო გარემოსადმი პატივისცემის გრძნობა;</p> <p>11.4. დაკისრებული მოვალეობებისადმი პასუხისმგებლობის გრძნობა;</p> <p>11.5. პიროვნების თავისუფლების პატივისცემა, ტოლერანტობისა და საკუთარი ერის წინაშე მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობის გრძნობა;</p> <p>11.6. ქრისტიანული ღირებულებებისადმი პატივისცემის გრძნობა;</p> <p>11.7. ზოგადსაკაცობრიო, ევროპული და ეროვნული ღირებულებებისადმი პატივისცემის გრძნობა;</p>
-------------------------	--	--

სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები: სწავლების პროცესში გამოყენებულია დასავლეთის წამყვანი უნივერსიტეტების გამოცდილება და განათლების მეცნიერებების განვითარების უახლესი ვითარების გათვალისწინებით ჩამოყალიბებული შემდეგი მიდგომები: დისკუსია/დებატები, ჯგუფური მუშაობა, თანამშრომლობითი სწავლება, შემთხვევის ანალიზი, გონებრივი იერიში, დემონსტრირების მეთოდი, ანალიზი და სინთეზი, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი და სხვ. აღნიშნული მეთოდების გამოყენება ხდება ლექციის, სამუშაო ჯგუფის, სემინარის, პრაქტიკუმის, საშინაო დავალების, შუალედური შეფასების, პრეზენტაციის, რეფერატის, თარგმანის და სხვ. ფორმატში.

სისტემატურად ეწყობა ექსკურსიები საქართველოს იმ მუზეუმებში, სადაც დაცულია ბიზანტიურ სამყაროსთან დაკავშირებული სხვადასხვა ტიპის ექსპონატები. პროგრამა ითვალისწინებს აგრეთვე საქართველოს იმ ადგილებისა და ისტორიული ძეგლების მონახულებას, რომლებიც ბიზანტიურ კულტურას და ქართულ-ბიზანტიურ ურთიერთობებს უკავშირდება.

გარდა ამისა, სასწავლო პროცესის გაღრმავებისა და გამრავალფეროვნების მიზნით ყოველწლიურად ეწყობა სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციები, ლიტერატურული სადამოებო. სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებში გამარჯვებული მოხსენებები ქვეყნდება სტუდენტთა სამეცნიერო კრებულ „მნემოსინეში“.

ქართველ პედაგოგებთან ერთად ლექციებსა და სემინარებს სისტემატურად ატარებენ საბერძნეთიდან, იტალიიდან, გერმანიიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, კვიპროსიდან და სხვა ქვეყნებიდან მოწვეული სპეციალისტები. წარჩინებული სტუდენტები კვალიფიკაციის ასამაღლებლად იგზავნიებიან საბერძნეთის უმაღლეს სასწავლებლებსა და საზაფხულო სკოლებში.

სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა: ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის სტუდენტთა ცოდნის შეფასება ხდება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის N3 ბრძანების და უნივერსიტეტში მოქმედი სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესის შესაბამისად. პროგრამის სტუდენტთა დატვირთვა მოიცავს: ა) ლექციებზე დასწრებას, სამუშაო ჯგუფში მუშაობას, სასემინარო და პრაქტიკულ მეცადინეობას; ბ) დამოუკიდებელ მეცადინეობას; გ) გამოცდების მომზადება-ჩაბარებას; დ) სასწავლო-სამეცნიერო ნაშრომზე (თარგმანი, მოხსენება კონფერენციაზე და სხვ.) მუშაობას; ე) სხვა სახის სასწავლო-სამეცნიერო საქმიანობას ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის სპეციფიკის გათვალისწინებით.

სტუდენტის საქმიანობის შეფასება ითვალისწინებს შუალედურ შეფასებებსა და დასკვნითი გამოცდის შეფასებას. სტუდენტის შეფასების სისტემა მოიცავს რამდენიმე კომპონენტს (დასწრება, დასკვნითი გამოცდა და შუალედური შეფასება სავალდებულოა). სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება განისაზღვრება 100 ქულით. დასკვნითი გამოცდა შესაძლებელია შეფასდეს არანაკლებ 30 და არა უმეტეს 40 ქულით. დასკვნითი სემესტრული გამოცდის ჩატარების სავალდებულო ფორმაა წერითი ან კომბინირებული წერა/ზეპირი გამოცდა. დასკვნით გამოცდაზე გასვლის უფლება ეძლევა სტუდენტს, რომელსაც შუალედური შეფასებებისა და დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური ქულის გათვალისწინებით შესაძლებელია დაუგროვდეს 51 ქულა.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების პროცესში გამოყენებული შეფასების მეთოდები სრულ შესაბამისობაშია როგორც მთლიანად პროგრამით, ისე მისი ცალკეული კომპონენტით/სასწავლო კურსით/მოდულით განსაზღვრულ სწავლის შედეგებთან, შესაბამის დარგობრივ და ზოგად (ტრანსფერულ) უნარებთან. სასწავლო კურსების შეფასების ფორმები და კრიტერიუმები მოცემულია შესაბამის სილაბუსებში.

დასაქმების სფეროები: ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის ფარგლებში შეძენილი მრავალმხრივი დარგობრივი და ზოგადი (ტრანსფერული) უნარების დახმარებით კურსდამთავრებულს საშუალება ექნება დასაქმდეს მთარგმნელობით ცენტრში, სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი პროფილის მქონე ორგანიზაციაში (ასისტენტად, ლაბორანტად და სხვ.), გამომცემლობაში, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში (პრესა, ტელევიზია, რადიო, ინტერნეტ-გამოცემები და სხვ.), სხვადასხვა პროფილის ფონდში, არასამთავრობო ორგანიზაციასა და სახელმწიფო სექტორში, კერძო კომპანიაში, სასულიერო-საგანმანათლებლო ცენტრებში და სხვ.

სასწავლო გეგმა: იხ. დანართი.

სილაბუსები: იხ. დანართი.

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი თინა დოლიძე.

დამატებითი ინფორმაცია: ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებით პროგრამაზე სწავლის დაწყება რეკომენდირებულია სწავლების მესამე სემესტრიდან. ძირითად სპეციალობად სასურველია არჩეულ იქნას: კლასიკური ფილოლოგია, ახალი ბერძნული ფილოლოგია, არქეოლოგია, ქართული ფილოლოგია, ისტორია, ფილოსოფია, ხელოვნებათმცოდნეობა, რაც სტუდენტს საშუალებას მისცემს კიდევ უფრო მეტად გაიფართოვოს და გაიღრმავოს ზოგადჰუმანიტარული განათლება, გაზარდოს სწავლის გაგრძელებისა და დასაქმების შესაძლებლობები.

ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს როგორც ვიწრო პროფილურ, ისე ფართო, ინტერდისციპლინურ კურსებს, რომლებიც განკუთვნილია ჰუმანიტარული განათლების საფუძვლების, ბიზანტიური და ქრისტიანული კულტურული ღირებულებების შესწავლით დაინტერესებული ნებისმიერი სპეციალობის სტუდენტისათვის.

ინფორმაცია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსების შესახებ:

ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის განხორციელებაში მონაწილეობენ: უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე მოწვეული ლექტორები და მასწავლებლები, რომელთაც აქვთ ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის სწავლის შედეგების გამომუშავებისთვის აუცილებელი კომპეტენცია, პროგრამის პროფილის შესაბამისი აკადემიური ხარისხი, სწავლებისა და კვლევის გამოცდილება. მასწავლებლები უძღვებიან კლასიკური ენების პრაქტიკულ მეცადინეობებს.

კერძოდ, ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებით პროგრამას წარმართავს: პროფ. თინა დოლიძე, პროფ. ლელა ალექსიძე, პროფ. ლევან გიგინეიშვილი, ასოც. პროფ. იაშე გაგუა, ასოც. პროფ. ქეთევან ნადარეიშვილი, ასოც. პროფ. ნანა ტონია, ასისტენტ- პროფ. თამარ აფციაური, მოწვეული ლექტორები: ფილოლ. მეცნ. კანდ. მაგდა მჭედლიძე და ფილოლ. მეცნ. დოქტ. გვანცა კოპლატაძე, ფილოლ. მეცნ. კანდ. მაია კაკაშვილი, ენების ცენტრის მასწ. ქეთევან აბესაძე და სხვ.).

პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა: ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამა

ხორციელდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის ბაზაზე, რომელიც აღჭურვილია პროგრამის განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსით. კერძოდ, ინსტიტუტში ფუნქციონირებს: სპეციალიზებული, ძირითადად, ბერძნულ-რომაული და ბიზანტიური პროფილის ბიბლიოთეკა – სიმონ ყაუხჩიშვილის სახელობის კაბინეტი, ნეოგრეცისტიკის სპეციალიზებული ბიბლიოთეკა, საინფორმაციო-კომპიუტერული ცენტრი (სტუდენტებისათვის კომპიუტერებისა და ინტერნეტის თავისუფალი წვდომით), ორი საკონფერენციო დარბაზი, სამეცნიერო-კვლევითი ლაბორატორია (რომელიც განახორციელებს ეროვნული და საერთაშორისო გრანტებით დაფინანსებულ სამეცნიერო-კვლევით პროექტებს), საგამომცემლო პროგრამა „ლოგოსი“ (რომელიც ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებით პროგრამას უზრუნველყოფს როგორც ორიგინალური, ქართული, ისე უცხო ენებიდან თარგმნილი უახლესი სახელმძღვანელოებით).

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისათვის და ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის განხორციელებისათვის გამოიყენება ინსტიტუტის ბაზაზე არსებული 14 კომპიუტერი, ერთი რიზოგრაფი, ერთი პროექტორი, ორი მაგნიტოფონი, ორი ტელევიზორი.

პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა: ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა ხდება ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის ბიუჯეტიდან, რომელიც თსუ-ს ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს. სწორედ საფაკულტეტო ბიუჯეტი უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების შრომის ანაზღაურებას, პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მოვლასა და სრულყოფას.

გარდა ამისა, დაფუძნებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის განვითარების ფონდი, რომელიც ფუნქციონირებს საქართველოში საბერძნეთის საელჩოს, საბერძნეთის უწყვეტი განათლების, რელიგიურ საქმეთა და მეცნიერების სამინისტროს, საბერძნეთის საგარეო და კულტურის სამინისტროების, სხვადასხვა ბერძნული ფონდისა და ორგანიზაციის დახმარებით. აღნიშნული ფონდი უზრუნველყოფს ინსტიტუტის ყველა საფეხურის და მათ შორის ბიზანტიური ფილოლოგიის დამატებითი პროგრამის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის მუდმივ განახლებას და ინსტიტუტის საგამომცემლო პროგრამების განხორციელებას, რომლებიც უზრუნველყოფს სასწავლო პროცესს უახლესი ქართულენოვანი სახელმძღვანელოებითა და ლექსიკონებით.

საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს ინსტიტუტის ბაზაზე განხორციელებული საერთაშორისო პროგრამა „დიონისიოს ვარელასი ბიზანტინისტიკის განვითარებისათვის“, რომელსაც აფინანსებს ბერძნული ფარმაცევტული კომპანია „გალენიკა“ და რომლის მიზანიც ბიზანტინისტიკის მიმართულებით სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი, საგამომცემლო საქმიანობის ფინანსური მხარდაჭერაა.

სწავლის შედეგების რუკა (დამატებითი პროგრამა: ბიზანტიური ფილოლოგია)

საგნის/მოდულის სახელწოდება	კომპეტენციები																				
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	
1. ძველი ბერძნული ენა 1, 2, 3	X	X							X	X	X				X	X	X			X	
2. ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია 1			X	X				X					X	X			X	X	X		X
3. ბიზანტიური ტექსტები					X				X	X	X	X					X	X			
4. ქრისტიანობის საფუძვლები						X	X							X		X	X				
5. ბიზანტიური					X	X	X							X		X	X				

ო ჰომილეტიკა																			
6. ბიზანტიურ ო ჰიმნოგრაფი ა				X	X	X								X		X	X		

	კომპეტენციები																			
საგნის/მოდულის სახელწოდება	5.2	5.3	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.7											
1. ძველი ბერძნული ენა 1, 2, 3	X			X	X	X														
2. ბიზანტიური ლიტერატურის ისტორია 1	X		X				X	X	X											
3. ბიზანტიური ტექსტები	X	X		X	X	X														
4. ქრისტიანობის საფუძვლები	X	X		X	X	X		X												
5. ბიზანტიური ჰომილეტიკა	X	X		X	X	X		X												
6. ბიზანტიური ჰიმნოგრაფია	X	X		X	X	X		X												